

Личне заменице:

Драган се враћа после подне.

Баш Драгана очекујемо.

Чекамо Драгана.

Баш Драгану послали смо позив.

Послали смо позив Драгану.

Гоца је обећала да ће се придружити нашем пројекту.

Баш смо Гоци предложили да нам се придружи.

Предложили смо Гоци да се нама придружи.

Позвали смо Гоцу.

Баш Гоцу смо позвали.

Модална употреба времена:

Идемо ми јуче улицом и сретнемо пред књижаром друга.

Да пођете сада, децо, кући.

Ако га овако оставимо загазиће он у преступ.

Он би одјурио коња, а затим би се враћао кораком.

Ако ће доћи олуја – ми смо покиснули.

Ако игра Легија – изгубисмо.

Кад напишеш задатак, пустићу те да гледаш телевизију.

Користећи одговарајуће везнике направите сложене реченице:

Положићу све испите. Ићи ћу на одмор.

Милан остаје у кревету. Болестан је.

Отац ми пише писмо. Моли ме да дођем.

У салу је ушла једна жена. Та жена била је веома немирна.

Мира ме гледа. Ја играм.

Милан ми дугује много пара. Ја дугујем више пара Мири.

Ушао је у кућу. Одмах се опустио.

Не могу да изађем. Мајка ми не даје.

Узми кишобран. Покиснеш.

Невена ме увек хвали. Она ме не воли.

Бранко улази у кућу. У кући су већ његови родитељи.

Ово није твоја ташна. Ова ташна је Бранкина.

Глаголски прилози садашњи и прошли:

Како је лепа, помислио је Драган (прилазити) згради старе цркве.

Ишао је на састанак (осећати и знати) да мора ту везу прекинути.

(Доћи) на факултет, Драган је одмах ушао у салу где је било предавање из савремене српске књижевности.

(Судити) по свему, ова ствар још није се завршила.

Гордана је отишла не (чекати) да јој вратим новац.

Изашао је напоље (закључити) да ништа више постигнути не може.

Телефонирао ми је неки тип (тражити) да му дам број твог телефона.

Милан је устао (мислити) да је то већ крај разговора.

(Направити) све што треба Драган је имао чисту савест.

Пасив:

Писац је написао нову књигу.
 Ми смо већ заборавили стара времена.
 Језеро окружују ливаде.
 Пошто смо ишли краћим путем, уштедели смо доста времена.
 Ђаци су обожавали своју учитељицу.
 Време је добро сачувало рушевине.
 За време рата Немци су уништили Варшаву.
 Професор је поправио задатке студената.

Имперсоналне реченице:

Њему (пити) увек вино.
 Уз рибу (пити) бело вино.
 Много студената (бити) на предавању.
 (Познати) да је он најбољи студент.
 Овде (имати) много разних ствари.
 Опет (грмети).
 (Спавати) ми.
 (Доћи) до врло непријатне ситуације.
 (Болети) ме у стомаку нешто.
 (Рећи) му да изађе на поље.

Императив:

Једемо и пијемо.
 Причаш ми само сплетке.
 Мира пази кад прелази преко улице.
 Деца журе у школу.
 Никад не заборављаш важне ствари.
 Милан обавља своје обавезе.
 Сутра идете на предавања.
 Не радујеш се узалуд.
 Они се плаше свега.
 Гледамо пажљиво у екран.

Деминутиви – направити реченице:

срце, пиле, дете, девојка, момак, син, сестра, сто, сунце, кућа

-ак: дарак, облачак,

-ић/-чић: каменчић, синчић, столић,

-ац: -братац, хлебац,

--ица: кућица, ручица,

-це/-анце/-енце/-ашце/-еице: дрвце, писамце, псетанце, детенце,

сунашце, јагњеице.

Аугументативи

-ина: облачина, људина,

-етина: главетина, ножетина,

-урина: ручурина, ножурина,

-уштина: маглуштина, баруштина,

-чина: будалчина, официрчина.

чинити, надахнути, нудити, бити, схватати, стремити, приказати, добијати, моћи, зачети, носити.

У евокацијама тесне повезаности српског села и народне музике са православљем, оно се ... више као религија, чију духовну сарджину ... „дух народа”, него као хришћанска вера чија спиритуалност ... народни живот на селу. Такође канони верске музике овде ... исту улогу која ... у другим епизодама приче о музици света дата савременој западној поп музици, то јест да буду форме у којима се нови живот етно звука. Јер и овде се ... само оној духовној садржини коју тај звук ... Он се овде ... и ... као одјек једне дубоке скривене тајне о бићу етничке заједнице.

север, рат, језик, писац, Угарска, услов, народ, потреба, прилика.

Крајем седамнаестог века, после учешћа ... Аустрије против Турске, део српског свештенства заједно ... морао је избећи ... преко Саве и Дунава, ... Превођени патријархом Арсенијем Трећим Чарнојевићем, свештеници пренели су и књиге ... црквене ... и наставили су свој књижевни рад ... јужној ... – данашњој Војводини. Они су преписивали црквене књиге ... српскословенскомновим ... друштвеног живота почели су писати и своја оригинална дела. ... српским ... током осамнаестог века било је и оних коју су, ... одређеним ... писали и народним језиком.

увек, никад, јуче, кад, истовремено, непрекидно, за време, после, у рану зору, понекад.

Сваки Србин мора мало да се одмори ... ручка.

... рата људи нису имали од чега да живе.

Милан се ... допадао Мири.

... је било лепо, а данас се време покварило.

... жалим, што сам ти дозволио да одеш.

..., кад сване дан, ја идем кући, сав накресан.

Не излазим вани, ... киши.

Ја знам да делим пажњу, могу да радим неколико ствари ...

... живим у некој напетости, ... нисам миран.

Допунити реченице:

Маријана није се јавила на испиту због тога што ...
Извадили смо паре из банке да ...
Пошто ..., отпутовао у иностранство.
Хтео сам да ..., али ...
Нисам могла да ти кажем истину јер ...

Предлози:

... кућом је била лепа башта.
... вратима појавила се жена ... белој хаљини.
Сигао је неки човек ... великом торбом.
Била сам сва мокра ... кише.
Вест је стигла ... поноћ.
Месец се сакрио ... облаке.
Идем ... млеко.
... граду хара нека епидемија.
Телевизор се налази ... прозором и каучем.
Викали су ... свих страна.
Цреп је пао ... крова.
... доласком мрака кренули су на пут.
Прошао је ... куће.
Застали смо ... капијом.
Хтели бисмо разговарати ... директором.
Био сам у том граду ... и ... рата.
Тешко је живети ... пријатеља.

Добио је ... оца поклон.
Пријавио сам се на рецепцији реда ...
... наше куће расла је стара липа.
Мира је уписала филологију ... родитељима.
Ишли смо на излет ... града.
Мира је имала ... себи леп костим.
Живимо .. граду.
Идемо ... град.
... моје младости живот је био мирнији.
Погођен војник пао је ... земљу.
Птица седи ... грани.
Јадник удара главом ... зид.
Милан се умешао ... студенте.
Мира је села ... дрво.
... градом висели су облаци.
Погледао ју је ... љубављу.
Милан се вратио тек ... касну ноћ.

о	<i>Мира је обесила мантил о врата. Мира се распитује о књигама.</i>
по	<i>Идем по хлеб. Он лута по улицама.</i>
међу	<i>Књижевност силази међу народ. Међу нама тако се то каже.</i>
између	<i>Немој да се гураш између нас.</i>
над	<i>Стави шаку над очи. Нема крова над главом.</i>
изнад	<i>Лампа виси изнад стола.</i>
под	<i>Ушли смо под кров. Петсто година били су Срби под Турцима.</i>
испод	<i>Мачка седи испод стола.</i>
пред	<i>Излазиш пред мене. Драган је застао пред вратима.</i>
испред	<i>Испред мене стајала је нека жена.</i>
пре	<i>Били смо тамо пре месец дана. Дошли смо пре њега.</i>
с(а)	<i>Драган одлази са студија. Мира има састанак с Милошем.</i>
кроз	<i>Враћам се кроз неки дан.</i>
низ	<i>Низ образе јој теку сузе.</i>
уз	<i>Милан седне уз брата.</i>
поред	<i>Милан седне поред брата.</i>
мимо	<i>Неће моћи мимо мене. Мира је прошла мимо Милана.</i>
преко	<i>Пролазимо преко улице.</i>
код	<i>Зашто не би остао код мене?</i>
према	<i>Према теби није такав? Мира оде према споменику.</i>

при	<i>Тек при крају било је лепо.</i>
од	<i>Шта хоћеш од њега?</i>
из	<i>Није се јавио из важног разлога.</i>
иза	<i>Стави столицу иза стола.</i>
због	<i>Није се јавио због важног разлога.</i>
ради	<i>Пријави се реда ради.</i>
услед	<i>Услед упале ува добио је боловање.</i>
више	<i>Имам свега више главе.</i>
ниже	<i>Кућа му је ниже пута.</i>
без	<i>Милош остаје без пара при крају месеца.</i>
ван	<i>Кућа му је ван града.</i>
осим	<i>Осим Гоце сви су положили испит.</i>
крај	<i>Она зграда је крај споменика.</i>
дуж	<i>Ишли смо дуж реке.</i>
након	<i>Након свега опростила му је.</i>
после	<i>После кише сија сунце.</i>
против	<i>Боримо се против сиромаштва.</i>
к(а)	<i>Мићо иде к излазу.</i>
насупрот	<i>Напустио је кућу насупрот свему.</i>
упркос	<i>Ти студираш упркос свему.</i>
усусрет	<i>Изашао је мени усусрет.</i>
надомак	<i>Чаша је надомак руке.</i>

Будуће време:

Лоше се осећам. Не (ићи) сутра на посао. Ако (имати) температуру, (остати) у кревету. Мама (позвати) доктора. Ако добро (осећати) ипак (морати) да се јавим у канцеларију. Не знам шта је боље. Боље је бити здрав, али ако (моћи) да останем у кући – (гледати) филмове на дивидију, а можда (читати) неку интересантну књигу. Само ако (осећати се) врло лоше.

Падежи:

(Велик) и (јак) газдама долази сељак на ноге... Газда-Сантина ма-газа је једна од (висок) и (тврд) у (вишеградски) чаршији. Зидана је од (тврд) камена, са (дебео) зидовима и подом од (камен) плоча. (Тежак) врата и капци на прозорцима од (кован) су гвожђа, а на (ви-сок) и (узак) прозорима (дебео) и (густ) решетке. (Предњи) део ма-газе служи као дућан. По зидовима су (дубок) (дрвен) рафови (пун) (емајлиран) посуђа.

Предлози:

Пабан је укрштао своју музику и ... шведским саксофонистом Варте-лом. ... њиховом раду говори се на сајту www.rootsworld.com: „Овако се ради фјужн. Бенгалац и Швеђанин, час приближавајући се, час удаљавајући се један ... другог, стварају јединствену и понекад шо-кантну нову музику, исток-сусреће-север варијанту, која је понекад брилијантна, повремено фрустрирајућа, али сигурно никад досадна”. Ту се наводе и Вартелова сећања ... сусрет ... Пабаном и ... прве го-дине које је провео ... његовом друштву: „Пабана сам срео 80-их го-дина ... Паризу, мање-више случајно” прича он „Развило се блиско пријатељство и убрзо се затекох ... Индији како ... Пабаном путујем ... западни Бенгал. ... њега сам упознао друге бауле и заједно смо сви-рали ... фестивалима, ... селима, ... кућама наших пријатеља, ... вилама богаташа ... Калкути, ... разним храмовима, ... улицама, ... крововима аутобуса ... пуној брзини. Непрестано смо свирали, непрестано били ... путу, али никад ... тако чврстим планом да га ветар не би могао про-менити”. ... разлику ... Дилана, који се труди да буде као баул, дружећи се ... једним ... њих, али ... својој америчкој кући, Вартел је покушао да се идентификује ... баулима придруживши им се ... Бенгалу.

Футур II:

Јавићу се ако (имати) време.

Ако (ти – потрудити се) добићеш добре оцене.

Када мала Гоца (завршити) школу, уписаће се да студира филологију.

Ја то нећу урадити, и да (моћи).

Ако ми не (рећи) истину, и ја нећу да ти се поверим.

Кад Марија (сашити) нову хаљину, одмах ће је обући.

Када деца (написати) задатке, ићићу у биоскоп.

Ако Милан (наћи) изгубљене паре, купићемо нова кола.

Словенија, набој, република, Совјетски Савез, уверење, јединство, човек, развој, Југославија, реторика, колега, Грузија, Хрватска, режим, земља, тле, братство, равноправност, трајност, година.

Као и огромна већина ..., нисам претпостављао да ће се распасти ..., а ни И комунистички ... изгледали су свима стабилнији него што су се показали. Ипак моје ... у ... тадашњег стања било је релативизовано оним што сам слушао од ... из појединих ... Совјетског Савеза. Они из Украјине, балканских ... и ... били су пуни националистичког Поготову су такви били неки од оних из ..., почев већ од шездесетих ..., а и оних из ..., с тим што је то код њих наступило знатно касније. Схватио сам да су, упркос званичној ... о ..., ..., ... и осталом, комунистички ... изузетно повољно ... за ... национализма.

ко, шта, ово, оно, то, он, она, ево, ено.

Појма немамо, ... је то могао направити.

Чекате Милана? ... га.

Не знам, ... све то служи.

... сте упознали на састанку?

Рећићу ти, ... треба да се обратиш за помоћ.

... си хтео, ... си добио.

... је наша кућа, а она тамо, ... је кућа нашег комшије.

Мира је дошла. Милан је ... чекао с нестрпљењем. Милан ... воли.

Погледајте тамо. ... наше драге Маре!

Због ... си одлучио да останеш на послу дуже?

... си се поверила, Гоцо? Милану, баш ... сам се поверила.

..., тамо далеко, ... је планина Триглав.

12.04.1900, 15.05.1905, 20.06.1918, 21.07.1930, 23.08.1944, 24.09.1951, 26.10.1998, 28.11.2000, 30.12.2001, 31.12.2002, 4.05.2003, 1.01.1000, 3.02.1053, 10.03.1821, 11.07.2005, 21.09.2008.

студирати, имати, ићи, налазити се, завршавати, обожавати, волети, бити, хтети, знати, допадати се, тражити, упознати се, радити.

– Наш универзитет ... у центру града. Ја ... на факултет скоро сваки дан. Марљив сам. Други не ... на предавања тако често. Један од професора ... веома симпатичан и релативно млад, студенткиње га ... Свима ... његова предавања, али вежбе не ..., јер професор много А ти, на којој ...? ... ли да се ... са колегама из моје године? Дођи на журку у среду. Узми девојке са твоје године. ..., што у среду ви раније ... предавања.

Бројеви:

Кад сам био дете мајка ми је читала басне из 1001 (ноћ).

Немам пребијене паре, ни 1 (динар).

Ја сам 1 по реду, ти си 2, Мира 3, а Драган тек 10.

Срели смо се са свима – с 6 (глумица), 2 (глумац) и 3 (редитељ).

Пријатељ ме је информисао о својој тешкој ситуацији, о 100 (проблем) и 1000 (неприлика).

Плату нама дају 29 дана сваког месеца.

Милан свакој 2 (жени) каже да је воли.

За малог Небојшу, који иде у први разред, купили смо 10 (оловка), 25 (бојица), 12 (свеска), 3 (књиге), 5 (уџбеник) и 1 (налив-перо).

Кад смо били на мору већ 1 (дан) покварило се време, 2 (дан) почело је страшно да киши и тако је то трајало, 4 (дан) били смо већ уморни тиме, 10 (дан) имали смо свега доста, а 11 решили смо да се вратимо раније, али смо се вратили тек 20 (дан) годишњег одмора.

Срели смо се са 1000 проблема, кад је на дискусију дошло 100 (човек), у том броју око 60 (одрасла жена) и 20 (млађа девојка).

Падежи:

Радници излазе на (поље).

Мира је ставила све ствари у (ташна).

Сељаци обично проводе читав дан на (поље).

Милан је бацио капут на (кревет).

Мира носи у (ташна) много ствари.

Стави шећер на (сто).

Одлазим у (Београд), а после тога у (Варшава).

Остајем у (Варшава), а не у (Београд).

Тањери већ стоје на (сто).

Мира је остала у (кревет) скоро читав дан.

5 момак, 10 ученик, 3 наочаре, 4 врата, 100 човек, 1000 задатак, 1 жена, 1 ученик, 1 јаје, 2 дете, 2 девојка, 2 момак, 5 девојка, 3 задатак.

Мирише на (влага).

Тања иде на (посао) па ће остати на (посао) до касно.

Убица је осуђен на (затвор). Он је у (затвор) већ пет година.

Кад буде ослобођен вратиће се у (родни град), па ће покушати да остане у (тај град) дуже.

Милан иде по (кисела вода) по (улица) не гледајући пред (ноге). Под (ноге) има само тротоар, а над (глава) чисто небо.

Угура се међу (артисти) и сада егзистира међу (артисти).

Гурнула сам оне ситнице у (фиока) и сада су тамо, у (фиока).

Милош је рођен 1999 (година).

Мачка улази под (сто), а под (сто) седи пас.

Мира је скинула слику са (зид) и ставила је за (ормар). Милан тражи слику и не зна да је она за (ормар).

Мушки у женски род:

На овом факултету студирају само студенти, а и предавачи већином су професори.

У нашој групи имамо разне нације – имамо Енглеза, Бугара, Американаца, Пољака, Немаца, Чеха и друге.

На педагошком факултету школујемо углавном васпитаче, а у балетској школи само играче – то су мушке школе.

Ни један од ученика није положио испит.

Овај осуђеник стварно је ужасан грешник.

(Отац) кола налазе се у гаражи.

Питала је за тебе нека девојка (дугачка коса, црвена хаљина).

Највише ми се допада букет (поље) цвећа.

Баш је изашла наредна књига (Иван Чоловић).

Милан је стварно човек (добар карактер).

У овај кофер спаковала сам своје ствари, а у онај (сестра) ствари.

Ми носимо ципеле само (кожа).

Буљон се прави од пилетине или од (говедо) меса.

(поље) цвеће, (шума) цвеће, (храст) кора, (липа) чај, (звер) понашање, (човек) фигура, (људи) понашање, (лисица) особине, (мама) дете, (мајка) обавезе, (отац) занат, (сестра и брат) ствари, (школа) друг, (зима) капут.

Наставити реченице:

Речено је да ...

Објављено је да ...

Утврђено је да ...

Сакривено је што ...

Није забележено што ...

Наређено је да ...

Објаснити:

љубав, ксенофобија, милост, добар укус, лудост, патриотизам, страст